

Rauman kunta-alan ammattiyhdistys KTV ry 130:n

50 –vuotishistoriikki
vuodelta 1995

Historiikkiryhmä:

Eila Koistinen
Anne Lahti
Matti Kujansuu
Jouko Viertola
Pekka Wallenius

RAUMAN KUNTA-ALAN
AMMATTIYHDISTYS
KTV RY 130

Historiikki 1945 - 1995

TERÄSMIES JA KTV MUUTAMA PIIRTO MUISTIKUVISTA 60-LUVULTA

Ammattiyhdistystoiminta ei ollut meillä kotona vielä 60-luvulla kaikkein keskeisin yhteiskunnallisten rientojen aihe. Sitä puhutumpia asioita olivat politiikka yleensä ja isän ja äidin invalidiyhdistyksen toiminnassa mukanaolosta seuranneet keskustelut, tekemiset ja kokemukset.

Itse asiassa ammattiliitto näyttäytyi itselleni aikalailla harmaassa muodossa; kotiin tuli kovin tylsänohainen lehti, Kunta ja Me. Siinä oli ahtaasti pakattua tekstiä mallivirkasäännöistä, yhdistysten matkoista ja takasivuilla sarjakuva Teräsmies.

Kaiken kaikkiaan sain kotona ainutlaatuisen tuntuman yhteiskuntapolitiikkaan, politiikkaan ja sosialidemokraattisesti värittyneeseen sosiaaliseen ajattelutapaan. Arkisessa kahvipöydässä ei vain juotu kahvia; siinä puhuttiin kaiken maailman asioista maan ja taivaan väliltä. Tilannetta sopii hyvin sanoa demokraattiseksi; joskus viidentoista ikäisenä räpätin pöydässä siinä kuin vanhemmatkin. Läpikäyväni piirteinä, toistuvina sanontoina esiintyivät sellaiset asiat kuin tasa-arvoisuus, oikeudenmukaisuus ja kova halu muuttaa maailmaa.

Käsitykset toimintatavoista ja ehkä jostain periaatteistakin löivät toisinaan ristikkäin. Isän kanssa otettiin myös yhteen: en alkuunkaan ymmärtänyt, mitä tekemistä politiikalla on jalkapallon tai pituushypyn kanssa, en ymmärtänyt minkä takia pitää noudattaa päätöntä ryhmäkuria. 60-luvun lopulla haukuin isää siitä, ettei hän ollut kertaakaan tehnyt kunnon poliittista tekoa ja osallistunut johonkin mielenosoitukseen. Mutta yhtä kaikki: kokemusten kenttä oli avarasti hyödyllinen.

Pienessä kaupungissa ja 60-luvun oloissa ihmisten suora kosketus arjen tilanteiden ongelmiin oli silmiinpistävä piirre. Isällä oli ihmisten asioiden hoitoon monta kanavaa: invalidiyhdistys, valtuusto, sosiaalilautakunta, Soihtulan tanssien ovimikon työ, ammattiyhdistys. Uuden talomme rakentamisvaiheessa ihmiset tulivat juttelemaan asioistaan montun reunalle. Ongelmien ja parannusta vaativien asioiden perään ei varsinaisesti kyselty, ihmiset puhuivat asiansa suoraan itse. Vaikka tämä kuva sisältäisi ajan kultausta, otaksun että sentyyppisiä muotoja pitäisi viljellä uudelleen. Syntyisi itekin peräänkuuluttamaani uutta, elvytettyä demokratiaa.

KTV:n yhdistystoiminta tuli vähitellen arkisiin kuviin enemmän mukaan. Ensin niin, että isä hoiti – alunperin oikeakätisenä, vasen käsi pidellen vaappuen kynää – viranhaltijayhdistyksen rahastonhoitajan tehtäviä, sitten sihteerin ja viimein puheenjohtajan ja luottamusmiehen. Tietenkin tästä seurasi konkreettisempiäkin kuvia ay-toiminnasta.

Isää vaivasi suuresti 60-luvun hajaannus, eniten sen vuoksi, että myös ihmissuhteet pääsivät särkymään. Jälkikäteen ajatellen hän oli kaikei kaukonäköinen tykätessään jo 60-luvun alkupuolella Paasiosta. Minusta sellainen oli yhtä lylherrystä. Oletan, että hän oli tällaisissa asioissa verraten kova pitkän linjan periaatteissaan. Oli onnellista, että tuo vaihe hoitui pois. Onnellista yhteiskuntapolitiikan selvän nousun vuoksi, onnellista riidoissa mukana olleiden ihmisten kannalta.

Entä vieläkin suuremmat kokemukset? Pari sellaista mainitsen. Kun vietimme luokkamme penkkareita, niin halusimme jotenkin erottautua. Emme menneet kartanoihin tai hienompiin ravintoloihin. Menimme 30 asteen pakkasessa Kaskisiin, aurasimme sinne jäätä myöten tien ja höpläsimme saunan lauteilla turkit niskassa. Olimme ylen onnellisia, kun muut kaupungilla parveilleet ryhmät ajelivat sinne. Jotkut tipulalaiset muistavat siitä päivästä paremmin tuon käynnin pakkasen huurtamassa saarella kuin omat muut menonsa!

Vuoden 1971 KTV:n liittokokouksessa Hugo Porkka oli ottanut puheeksi KTV:n uuden puheenjohtajan Jaakko Riikosen kanssa sen, että olin juuri valmistunut ja että olisiko jotain töitä KTV:ssä. Syksyllä 1971 selvisi, että oli...

Aivan ensimmäisissä vaiheissa törmäsin myös Kunta ja Me -lehteen, nyt sisältä käsin. Olin ensin tiedotussihteerinä, eikä töihin suoraan kuulunut lehden toimittaminen. Kesäisin tein kuitenkin muutaman numeron.

Silloin jouduin vastaamaan myös sen ajan olojen mukaisesti aikalailla poliittisesti värittyneeseen arvosteluun, että minkä takia työväen- ja ay-liikkeen lehdessä julkaistaan amerikkalaisen imperialismin tuotetta, Teräsmiestä. En enää muista, mitä vastasin. Jonkun ajan kuluttua joka tapauksessa Teräsmies hävisi kuvasta.

JARMO LEHTONEN
TOIMIALAJOHTAJA

KAUPUNKI ONNITTELEE RAUMAN KUNTA-ALAN AMMATTIYHDISTYS KTV RY 130:A

Rauman kunta-alan ammattiyhdistys KTV ry 130:n 50-vuotinen toiminta-aika on järjestötoiminnan ohella suomalaisen kunnallishallinnon ja siinä Rauman kaupungin kehityksen merkittävintä kehitysjaksoa. Näinä vuosikymmeninä on luotu maassamme hyvinvointiyhteiskunta. Kunnallishallinto on ollut se toteuttaja, jonka kautta ihmisten perusturva ja palvelut on toteutettu siten, että kaikki ovat päässeet osallisiksi taloudellisesta kasvusta. Hyvinvointi on taloudellista turvaa, palvelujen saatavuutta ja tarvittaessa huolenpitoa ihmisistä. Se on humanististen arvojen ylläpitoa ja toteuttamista, mutta myös taloudellisen ja henkisen toimeliaisuuden edistämistä, jotta humanismille saadaan voimavaroja.

Kunnan oma henkilöstö näkee läheltä ne odotukset, joita työlle asetetaan, mutta myös mahdollisuuksien rajat. Työn vaativuuden kokee jokainen odotusten ja mahdollisuuksien ristiriitana. Se on erityispiirre, joka kohdistuu jokaiseen kunnan työntekijään ja jonka ulkopuoliset usein unohtavat.

Vastuullinen henkilöstön yhteistyö ja ammattiyhdistystoiminta tukee sekä henkilöstöä että työpaikan toiminnan tuloksia. Tästä on hyvänä esimerkkinä myös Rauman kunta-alan ammattiyhdistys KTV ry 130. Yhdistys on monella tavalla ollut mukana kehittämässä kaupungin toimintoja. On jaksettu kohdata ja voittaa vaikeat ajat, kun on yhdessä rakennettu tulevaisuutta nousujen aikana.

Kaupungin puolesta haluan lämpimästi onnitella yhdistystä 50 vuoden toiminnasta. Arvostava kiitos yhteistyöstä ja vastuun ottamisesta myös vaikeista asioista. Jokainen yhdistyksen jäsen on oikeutettu tuntemaan ylpeyttä omalta osaltaan siitä työstä, jota on tehnyt varsinaisessa työssään, mutta myös kanssaihmissen tukemisessa.

Yhdistyksen on hyvä jatkaa menestyksellisten vuosikymmenien ja yhteistyön pohjalta. Yhdistystä ja yhdistyksen jäseniä arvostuksella tervehtien

PENTTI KOIVU
KAUPUNGINJOHTAJA

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Rauman kunta-alan ammattiyhdistys KTV ry 130:n täyttäessä 50 vuotta, haluan lausua kiitokset jäsenistöllemme, toimihenkilöille ja luottamusmiehille tekemästänne arvokkaasta työstä ammattiyhdistyksemme hyväksi.

Yhdistyksemme on perustettu vuonna 1945, sodan jälkeisenä vuotena, jolloin koko työväenliikkeen järjestöllinen kasvu oli voimakasta. Jäsenmäärämme on 1600, josta Rauman kaupungin palveluksessa on noin 900. Yhdistyksemme on suuri KTV:läinen järjestö, johon jäsenistö on luottanut 50 vuotta. Toivon, että yhdistys vastaisuudessakin olisi luottamukseenne arvoinen. Edunvalvonta, opintotoiminta ja vapaa-aikatoiminta ovat luoneet pohjan aktiiviselle toiminnallemme.

Haluan lausua kiitokset myös työnantajien edustajille (kaupunki, seurakunta, kansanterveystyön kuntayhtymä, Kokkila) hyvästä yhteistyöstä. Erityiset kiitokset ansaitsevat Rauman kaupungin henkilöstöasioista vastaavat sekä kaikkien hallintokuntien edustajat. Yhteistyö teidän kanssanne on ollut rakentavaa. Molemmipuolin hyväksytyjä yhteistoimintamuotoja on pääosiltaan noudatettu.

Tämän historian myötä lukijat saavat kuvan ammattiyhdistyksemme 50-vuotistaipaleesta. Olkoon tämä historiikki hyvä lähtökohta seuraavien vuosien toiminnalle.

MARKKU MALMSTEN
PUHEENJOHTAJA

RAUMAN KAUPUNGILLA VAIHERIKAS HISTORIA

Maamme kolmanneksi vanhin kaupunki Rauma sai kaupunkioikeutensa 553 vuotta sitten 1442. Kaupungin historia onkin ollut todella monivaiheinen. Merenkulun varassa elänyt kaupunki on kehittynyt vahvaksi teollisuuskaupungiksi, joka on myös tärkeä koulukaupunki. Tällä vuosisadalla, ennen kaikkea sen toisella puoliskolla, kaupunki on rakentanut asukkaalleen myös hyvän palveluverkoston, jonka toimivuudesta Rauman kaupungin viranhaltijat KTV 130 omalta osaltaan pyrki huolehtimaan. Ennen vahvaa teollistumisen aikaa kirkon ja myöhemmin aatelissukujen vaikutus oli Rauman seudulla merkittävän suuri. Sen jälkeen tuli purjelaivakausi, eikä merenkulku oikeastaan tällä vuosisadalla ole missään vaiheessa ollut antamatta omaa leimaansa pienelle rannikkokaupungille.

Satamassa perustettiin Martinkariin höyrysaha 1861 loppuvuodesta. Viime vuosisadan puolivälin aikoihin kaupunkiin alkoi tulla muutakin teollisuutta. Sataman merkitys jo tuolloin oli suuri. Pari vuotta sahan perustamisen jälkeen Raumalle saatu nahkatehdas oli parhaina aikoinaan pohjoismaiden toiseksi suurin.

Kaupunki sai oman rautatiensä 1897, mikä vaikutti huomattavan piristävasti. Sähkölaitos puolestaan saatiin heti vuosisadan alussa. Sataman kehitys oli jo melkoinen noihin aikoihin ja Rauma tunnettiin jo kaikkialla maailmassa merkittävänä tuonti- ja vientisatamana.

Rauman nykyisenkin kehityksen kannalta merkittävä vuosi oli Tukholman olympiakisojen vuosi 1912. Rauma Wood Ltd perustettiin tuolloin, ja tämän yhtiön

Satama on ollut Rauman kehityksen keskipiste. Mm. nosturinkäyttäjät ovat yhdistyksemme jäseniä.

ympärihän on rakentunut nykyinen raumalainen metsäteollisuus sekä myös laivanrakennus. Edelleen tuhansien raumalaisten elanto tulee paperiteollisuudesta ja telakalta. Rauman merkittävin vapaa-ajan ja harrastustoiminnan täyttävä jääkiekko syntyi sekin Rauma Woodin ympärillä, sillä 1936 perustetun Lukon nimi oli alunperin Rauma Woodin Lukko.

Tällä vuosisadalla ehkä tärkeimmän piristysruiskeen Rauman kehittymiselle merkittäväksi teollisuuskaupungiksi antoi II maailmansota. Sotakorvausteollisuuden myötä raumalaisetkin saivat paljon töitä niin laivanrakennuksessa kuin metalliteollisuudessaakin.

Reilut sata vuotta sitten Raumalle hankittiin ensimmäiset petroolilamput tuomaan valoa. Tänä päivänä viidennes maan sähköstä tehdään Rauman vaikutuspiirissä Olkiluodon ydinvoimalaitoksilla Eurajoella. Turun ja Porin läänistä on tullut sähköntuottaja, joka tuottaa sähköenergiaa huomattavasti yli oman tarpeensa.

KUNNISTA TYÖNANTAJIA

Kunnallishallinto uudistettiin Suomessa viime vuosisadan lopulla. Samalla alkoi oikeastaan myös kuntien toiminta työnantajina. Porvarioikeudet lakkautettiin ja samalla satojen vuosien ikäinen keskiaikainen hallintojärjestelmä korvattiin valtuustoilla. Kaupunkien ja maalaiskuntien kunnallislaki säädettiin 1917. Laki kansanäänestyksestä sekä kunnallinen vaalilaki saatiin samalla.

Kymmenkunta vuotta elettiin jälleen, kunnes saatiin jokaiseen kaupunkiin kaupunginhallitus. Kaupunkien palveluksessa olevien määrä ei vielä noihin aikoihin ollut kovin suuri, mutta vielä pienempi se oli maalaiskunnissa.

Jo vuosisadan vaihteessa järjestäytyneet Kunnantyöntekijät kuuluivat omien ammattikuntiansa yhdistyksiin, sillä yleensäkin ammattiyhdistystoiminta oli vasta muotoutumassa. Suomen Ammattijärjestö perustettiin valtakunnalliseksi keskusjärjestöksi 1907 vahvistamaan työväestön ammatillisia pyrkimyksiä. Jo tätä ennen oli järjestetty suurlakko vuonna 1905. Tässä lakossa olivat mukana sekä työväestö että porvaristo. Merkittävimpänä antina oli yleinen äänioikeus, mikä olikin lakon tavoite edustakuntavaalien ohella. Lakko piristi ammattiyhdistysten toimintaa ja jäsenmäärä kasvoi huomattavasti.

Varsinaisen elpymisensä ammattiyhdistystoiminta koki sodan jälkeen. Jäsenmäärät moninkertaistuivat ja työväestön vaatimusten painoarvo kasvoi. Vuoden 1917 yleislakolla saatiin aikaan mm. kahdeksan tunnin työaika ja kunnallislakien toteuttaminen. Vuoden 1919 eduskuntavaaleissa sosialidemokraattien yllyttävänkin suuri kannatus oli omiaan elvyttämään myös ammattiyhdistystoimintaa.

Kunnallistyöntekijäin ammattiosastoja alettiin perustaa 1920-luvun lopulla. Ennen tätä työläiset aristelivat kansalaissodan takia ammattiyhdistystoimintaan lähtemistä, vaikka jäsenmäärät toki olivatkin kasvaneet.

LIITON PERUSTAMINEN KESTI KAUAN

Kunnantyöntekijäin oman liiton perustaminen oli ensimmäisen kerran esillä jo 1920. Aloitte perustamisesta tehtiin kuitenkin vasta viisi vuotta myöhemmin. Silloinkaan ei liittoa saatu aikaan, vaan perustamista jouduttiin odottamaan peräti marraskuuhun 1931. Seuraavan vuoden alussa toimintansa aloittaneen liiton ensimmäinen puheenjohtaja oli Heikki Puukko.

Sotavuosiin asti liitto kasvoi ja kehittyi toiminnassaan ripeästi, jopa yli odotusten. Vahinko vain, että maan lupaava taloudellinen kehitys katkesi sotavuosiin ja voimakkaisiin hinnannousuihin. Sotien jälkeen ammattiyhdistysliike kuitenkin koki ehkäpä merkittävimmän nousukautensa. Jäsenmäärä kasvoi kymmeniällä tuhansilla. Sotavuosien jälkeen maa kehittyi huomattavasti. Vuosilomat pitenivät, sosiaalilainsäädäntö uusiutui ja kunnissakin alkoi olla aika ryhdistää toimintaa perustamalla paikallisia yhdistyksiä. Ammattiyhdistysliike oli saanut vankan jalansijansa suomalaisessa yhteiskunnassa.

RAUMAN YHDISTYS PERUSTETTIIN SOIHTULASSA

Muun Suomen tavoin myös Raumalla haluttiin oma yhdistyksensä. Soihtula oli sopiva paikka perustavan kokouksen pitämiselle. Kokous pidettiin yhdentoista kaupungin palveluksessa olevan voimin 8. lokakuuta 1945. Konemestari Johan Kuusilehto oli innokas yhdistysmiehen, joten hänet valittiin kokouksen puheenjohtajaksi. Sihteerinä toimi toimistovirkailija Kalervo Kulin. Kunnantyöntekijäin liiton edustajana kokouksessa oli toimitsija Reino Heinonen. Hän olikin vaikutusvaltainen edustaja, sillä myöhemmin hänet valittiin liiton puheenjohtajaksikin. Hän selvitti kokouksen osanottajille, mitkä ovat liiton toimintaperiaatteet ja tärkein tarkoitus. Yhdistys päätettiin kokouksessa perustaa ja samalla päätettiin liittyä Suomen Kunnantyöntekijäin liittoon. Yhdistys sai nimekseen tuolloin Raumaa kaupungin viran- ja toimenhaltijat ry.

Yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi kokous valitsi Johan Kuusilehdon, jonka työn merkitys perustamisvaiheessa olikin merkittävä. Toimikuntaan valittiin lisäksi satamavartija Frans Kaarno, rakennusmestari Eino Holmberg, vahtimestari Hugo Koskinen, sähkötekniikko Yrjö Länkälä ja toimistovirkailija Kalervo Kulin. Varajäseneksi toimikuntaan valittiin lisäksi Jenny Jokinen.

Yhdistyksen alkutaival ei luonnollisesti ollut kovin vauhdikas. Kaupungin virkasääntöön sentään kiinnitettiin huomiota jo ensimmäisenä toimintavuonna. Jäsenmäärä nousi pariinkymmeneen ensimmäisen vuoden aikana. Seuraavana vuonna kehitys olikin sitten jo paljon suotuisampi niin jäsenmäärän kuin toiminnankin osalta.

Parin vuoden toiminnan jälkeen 1947 palomiesten työhuonekunta liittyi yhdistykseen. Samalla valittiin myös uusi puheenjohtaja Kuusilehdon kieltäytyttyä jatkamasta. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin palokersantti Hugo Porkka.

Työntekijäin Rauman kaupungin ja maan hallitusten ym. perustamiseksi kokoukseksi Rauman työväen yhdistyksen talouskassa lokak. 8 p:nä 1945 klo 19.20. Kokouksesta oli läsnä 11 henkilöä. Kokouksen puheenjohtajana toimi konemestari Johan Kuusilehto ja sihteerinä Olavi Ant. K. Kuit.

18

Kokouksen avasi herra Johan Kuusilehto.

28

Puheenjohtajaksi valittiin Johan Kuusilehto ja sihteeriksi Kalervo K. Kuit. Työntekijäin yhdistyksen puolesta valittiin Frans Kaarno ja E. Holmberg.

38

Kokouksen puheenjohtajaksi ja liiton puolesta valittiin R. Heimonen.

48

Yhdistyksen kokouksen puheenjohtajaksi ja sihteeriksi valittiin Johan Kuusilehto ja sihteeriksi Kalervo K. Kuit. Työntekijäin yhdistyksen puolesta valittiin Frans Kaarno ja E. Holmberg. Rauman kaupungin viran- ja toimenhaltijat ry. päätettiin liittyä yhdistykseen. Suomen Kunnantyöntekijäin liittoon. Yhdistyksen nimeksi päätettiin Suomen Kunnantyöntekijäin liiton nimen mukainen.

58

Yhdistyksen kokouksen puheenjohtajaksi ja sihteeriksi valittiin Johan Kuusilehto ja sihteeriksi Kalervo K. Kuit.

68

Päätettiin ottaa toimintajärjestelmä mukaan.

78

Yhdistyksen kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Johan Kuusilehto ja sihteeriksi Kalervo K. Kuit. Työntekijäin yhdistyksen puolesta valittiin Frans Kaarno ja E. Holmberg.

88

Yhdistyksen kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Johan Kuusilehto ja sihteeriksi Kalervo K. Kuit.

98

Kokouksen puolesta valittiin Johan Kuusilehto ja sihteeriksi Kalervo K. Kuit.

108

Yhdistyksen kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Johan Kuusilehto ja sihteeriksi Kalervo K. Kuit.

118

Kokous päätettiin päättyväksi.

Rauman kaupungin

Johan Kuusilehto

K. Kuit
sihteerinä

Merkittävä osa yhdistyksemme jäsenistä työskentelee sosiaalitoimen alaisissa laitoksissa, kuten Kaunisjärven vanhainkodissa.

Vielä 40-luvun loppupuolella yhdistys liittyi jäseneksi Rauman Ammatilliseen paikallisjärjestöön, mikä oli merkittävä päätös. Samana vuonna 1948 vuokrattiin kaupungilta kesäviетopaikaksi jäsenille torppa Kaskisten saaresta. Paikka oli tarkoitettu jäsenten vapaa-ajan viettoon, mutta myös yhteisiä kesäjuhlia suunniteltiin ja vuosien varrella paljon järjestettiin.

1940-luvun loppu oli myös työelämässä tapahtumarikasta aikaa. Paljon parannuksia saatiin aikaan, mutta lakoitakaan ei välttytty.

Jäsenmäärä nousi pikku hiljaa. Ennen 1950-lukua oli 50:n raja rikottu. Jatkossa jäsenmäärä eri syistä jopa välillä aleni, mutta sadan rajakin alkoi sitten lähestyä. Yleislakon vuonna 1956 jäsenmäärä oli 104. Sadan paikkeilla jäsenmäärä olikin sitten monen vuoden ajan.

1950-luvun loppupuolella poliittinen ilmapiiri Suomessa oli jännittynyt. Aika tiesi myös nimen muutoksia, sillä liiton muutettua nimensä tekivät paikallisyhdistykset useimmiten samoin. Helmikuussa 1959 nimi muuttui Raumallakin, vuosikokous muutti yhdistyksen nimen muotoon Rauman kaupungin Viranhaltijat ry.

Vaikka 1960-luvulla Suomessa alettiin elää vahvaa rakennemuutoksen aikaa, niin myös levottomuutta oli paljon. Hajaannusta oli ammattiyhdistysliikkeessäkin. Vuoden 1963 aikana KTV:stä erosi toistakymmentä ammattiosastoa ja jäseniä lähti kaikkiaan tuhatkunta. Hajaannusta oli myös Raumalla ja kaupunkiin perustettiin Rauman kunnalliset Viranhaltijat -niminen osasto, johon osa kaupungin viranhaltijoista liittyi. Kaikkiaan eronneita oli 34, mutta pikaista eheytymistä odotettiin. Palomiehet perustivat oman yhdistyksensä 1965, mikä osaltaan pudotti jäsenmäärää.

Vaikka ammattiyhdistysliikkeessä toivottiin ja odotettiin nopeata eheytymistä, niin hajaannus päättyi vasta 1971. Rauman yhdistyksen jäsenmäärä nousi tasaisesti 1970-luvulla, vaikka erillisiä yhdistyksiäkin perustettiin. Rauman Aluesairaalan henkilökunta vei osan jäsenistä, mutta samaan aikaan eli 1970 Rauman kunnallisten laitosten viranhaltijat ry:n 86 jäsentä liittyivät Rauman Viranhaltijat yhdistykseen samoin kuin Eurajoen kunnantöntekijöiden alaosa, jossa jäseniä oli 30. Vuoden 1971 lopussa hajaannuksen päätyttyä Rauman yhdistyksen jäsenmäärä oli 227. Eurajokelaiset perustivat oman yhdistyksensä seuraavana vuonna ja luonnollisesti erosivat Rauman yhdistyksestä.

Jäsenmäärän kehitys oli väkevää edelleen. 1980 yhdistyksen jäsenmäärä oli jo 708. Poriin helmikuussa 1980 perustettu KTV:n Satakunnan aluetoimisto paransi oleellisesti yhdistyksen toimintamahdollisuuksia. Yhdistyksen vuosikokous totesi, että jäsenmäärän kasvaessa etujen valvonta ja oikeuksien ajaminen vaatii kokopäiväisen toimihenkilön. Vain siten jäsenten asioista voidaan huolehtia.

Tämän vuosikymmenen alussa jäseniä oli reippaasti yli tuhat ja kuntaliitoksen jälkeen luku vain kasvoi. Rauman ja Rauman maalaiskunnan liittyminen yhteen tiesi kovaa jäsenmäärän kasvua. Kuntaliitos tapahtui 1.1.1993. Tämänhetkinen jäsenmäärä on yli 1600, joista noin 900 on Rauman kaupungin palveluksessa.

Nimenmuutos on yhdistyksellä tapahtunut kahdesti. Perustavan kokouksen nimellä toimittiin vuoteen 1959, jolloin nimeksi tuli Rauman kaupungin viranhaltijat ry. Maaliskuussa 1993 päätettiin nimi muuttaa muotoon Rauman kunta-alan ammattiyhdistys KTV ry.

Yhdistyksen oma lippu vihittiin 35-vuotisjuhlissa. Lipun vihki Pekka Salonen (vas.), lippua kantoi ensimmäinen lipunkantaja Matti Kujansuu.

UUSIA AKTIIVEJA NAISJAOSTON KAUTTA

Yhdistyksen jäsenistössä on ollut aina naisia mukana. Jollakin tavalla tuntui kuitenkin alkuvuosina, ettei naisia ole kovinkaan helppo aktivoida mukaan yhdistystoimintaan. Maaliskuussa 1957 keskusteltiin vahvasti oman naisjaoston perustamisesta. Toimikunnan kokouksessa päätettiin perustavan kokouksen järjestämisestä. Neiti Laurikainen sai kokoonkutsujan tehtävän ja nopeasti jaosto saatiinkin aikaan. Monenlainen toiminta on kuulunut naisjaostolle, eikä jaostoa ainakaan aktiivisuuden puutteesta ole voitu syyttää. Jaoston kautta yhdistys on saanut paljon hyviä yhdistysihmisiä mukaan toimintaan, joka jäsenmäärän kasvaessa on koko ajan lisääntynyt. Naisjaoston pitkäaikaisena puheenjohtajana toimi 70-luvulla Helmi Ruottinen.

Naisjaosto on tehnyt matkoja kotimaan lisäksi mm. Ruotsiin. Erilaisia juhlia on järjestetty paljon ja mietittiinpä 1957 jopa yhdistyksen oman lipun suunnittelua naisjaoston tehtäväksi. Vielä tuohon aikaan ei lippua kuitenkaan aikaiseksi saatu, vaan jäsenkunta sai odottaa 35-vuotisjuhliin asti.

Syyskuussa 1979 toimikunnan kokouksessa käsiteltiin lippuasiaa. Rahaa varattiin vuoden 1980 talousarvioon. Lipun suunnitteluun valittiin toimikunta, jossa olivat mukana Kaija Karhu, Irma Suonpää, Taisto Pätsi ja Matti Kujansuu. Huhtikuussa 1980 lippu viimein päätettiin tilata.

Yhdistyksen lippu vihittiin juhlallisesti 35-vuotisjuhlassa ravintola Cumuluksessa marraskuussa 1980. Liiton puheenjohtaja Pekka Salonen vihki lipun ja sanoi puheessaan lipun symboloivan monta eri asiaa.

Naisjaoston kokouskuva vuodelta 1968.

"Lippu on kuvannut sotaa ja rauhaa, lippujen puolesta ja alla on taisteltu koko historian ajan. Työväenliikkeen ja ammattiyhdistysliikkeen liput ovat oma historiansa. Ne luotiin työväenliikkeen synnyn aikoihin kertomaan kaikille, että nämä liput ovat taistelulippuja – lippuja jotka eivät kuitenkaan symbolisoi kansakuntien välisiä taisteluja, vaan taistelua huomispäivän puolesta."

Näin vihittiin lippu käyttöön. Ensimmäiseksi lipunkantajaksi yhdistykselle valittiin Matti Kujansuu.

YHDISTYS ON HYVINVOINNIN TURVAAJA

Rauman kunta-alan ammattiyhdistys KTV ry 130 ei poikkea normaalista ammattiyhdistyksestä. Jäsentensä laaja edunvalvontatyö kuuluu tärkeänä niihin asioihin, joihin keskitytään kaikessa toiminnassa. Yhdistys osallistuu aktiivisesti kaikkeen siihen työhön, jolla vaikutetaan jäsenistöä koskevaan päätöksentekoon. Kunta-alan ammattiyhdistystä voidaan pitää merkittävämpänä Rauman kaupungin palveluksessa olevien seitsemästä eri järjestöstä. Yhdistyksen edunvalvonnan piiriin kuuluu noin puolet kaupungin palveluksessa olevista työntekijöistä.

Edunvalvonta on tietysti ennen kaikkea hyvinvoinnin turvaamista. Tällä vuosikymmenellä tässä onkin ollut työtä, sillä säästöjä on julkishallinnossa tehty huimasti. Rauman kunta-alan ammattiyhdistys KTVry 130 on ottanut tässä suhteessa selkeän linjan. Työpaikat pyritään turvaamaan. Kun noin neljännes raumalaisista on työttömänä, ei kaupunki saa kasvattaa työttömien jonoa. Omalta osaltaan yhdistys on pyrkinyt tämän päivän toiminnassaan vaikuttamaan siihen, että kaupunki myös työllistäisi työttömiä. Tänä vuonna työllistettyjä on noin 700.

Kunta-alan ammattiliitto KTV on suuri laaja-alainen ammattiliitto ja myös edistykseellinen. Paikallisille edunvalvojille liitto pystyy tarjoamaan vankan koulutusmahdollisuuden omalla opistollaan Karjaalla. Liitolla on myös merkittävä kehittämyskikkö, jossa visioidaan tulevia vuosia. Tämä kaikki antaa myös paikallisille yhdistyksille pontta ja painoarvoa omassa paikallisessa työssään.

Yhdistyksen jäsenet ovat valveutunutta väkeä. Paitsi että he ovat osallistuneet oman yhdistyksensä työhön aktiivisesti, on moni jäsen jaksanut panostaa myös yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen kaupungin luottamustehtävissä. Tätä kaikkea Rauman kunta-alan ammattiyhdistys KTV ry 130 on tänä päivänä.

Yhdistyksen pääluottamusmiehenä toimii Irma Suonpää, työpaikaluottamusmiehiä on viitisenkymmentä. Hallituksen puheenjohtajana on Markku Malmsten ja jäseniä hallituksessa on 25. Yhdistyksen asioita osaltaan hoitaa yhteisjärjestön palkattu toimistonhoitaja Aili Kurki.

TYÖSUOJELU JA TYÖPAIKKADEMOKRATIA

Työsuojelu ja työpaikkaterveydenhuolto ovat tänä päivänä itsestään selviä asioita. Mitään vuosikymmenien historiaa ei näillä asioilla kuitenkaan kunta-alalla ole. Kun tulopolitiikan alaa laajennettiin sosiaalipolitiikan suuntaan v. 1970, olivat nämä asiat ensimmäisiä esille nostettuja.

Kunnallisen alan työsuojelutoiminta ja työterveyshuollon perussäännöt luotiin hyvin nopeasti. Työturvallisuussopimus neuvoteltiin vuonna 1970 ja allekirjoitettiin aivan samoihin aikoihin. Myöskään työterveydenhuollon mallin kanssa ei viivytelty, se valmistui nimittäin vielä samana vuonna.

Neljä vuotta myöhemmin mentiin jälleen yksi merkittävä askel eteenpäin. Uusi työsuojelun valvontajärjestelmän mukainen organisoiminen tuli voimaan vuoden alussa kunnalliselle alalle. Työsuojelun valvonnassa tuli työntekijäin ja työnantajain yhteistoiminta pakolliseksi ja lakisääteiseksi. Vuoden 1974 tulopoliittisen ratkaisun yhteydessä tehtiin merkittäviä ja laajoja sosiaalipoliittisia uudistuksia, joissa kiinnitettiin erityishuomiota työelämän laadullisen tason kohottamiseen. Lapsiperheet olivat tärkeässä osassa, sillä niiden asemaa haluttiin parantaa. Työsuojelurahaston perustaminen ja työterveyshuoltoa säätelevä laki olivat merkittäviä askeleita eteenpäin. Kaupungin edustajana toimi työsuojelupäällikkö. Raumalle perustettiin päätoiminen työsuojelupäällikön virka 1975.

Raumalla työsuojelutoiminta aloitettiin 1972 ja viranhaltijain yhdistys on ollut mukana tässä toiminnassa alusta lähtien. Tänä vuonna astui voimaan kansanterveyslaki, joka mahdollisti sopimus pohjaisen työterveyshuollon järjestämisen terveyskeskusten kautta. Työsuojeluorganisaatioissa yhdistyksellä on ollut oma edustajansa samoin kuin tietyt alatoimikunnissa.

Työsuojeluvaltuutetun ajankäyttö on ollut yksi päivä viikossa vuodesta 1982 lähtien. Viimeiset viisi vuotta eli vuodesta 1990 työsuojeluvaltuutetun työ on ollut kokopäiväistä. Ensimmäiseksi päätoimiseksi työsuojeluvaltuutetuksi valittiin Raija Uskali. Työsuojeluvaltuutetun valitsee henkilökunta omaksi edustajakseen.

1970-luvun isoja kysymyksiä oli työpaikkademokratian toteuttaminen. Kunnallisella alalla työpaikkademokratiasta keskusteltiin jo 1971 alkaen, tällöin kartoitettiin TPD:n lainsäädännöllisiä mahdollisuuksia. Kunnallisen ja työpaikkademokratian välinen suhde muodostui tällöin ongelmaksi. Myöhemmin työpaikkademokratiasta on tullut kunnallisen demokratian sisällä lähinnä sen täydentäjä.

TPD-sopimus toteutettiin suosituksena, koska lainsäädännöllisiä edellytyksiä sitovan sopimuksen tekemiselle ei ollut. Voimaan tulon vaadittiin valtuuston päätös.

Työsuojelusopimusten, työpaikkademokratia- ja koulutusopimusten sekä tiedotus- ja rationalisointisopimusten saaminen vuonna 1977 oli merkittävä asia, sillä ne toivat mukanaan kaikkien pääsopijajärjestöjen yhteistyön. Työpaikkakokoukset alkoivat ja samalla päästiin mukaan toimintojen suunnitteluun, mikä merkitsi aivan uudenlaisen työyhteisökohtaisen toiminnan alkamista.

Rauman kaupunginhallitus hyväksyi TPD-suositussopimuksen ja henkilöstökoulutuksen periaatteita koskevan suositussopimuksen elokuussa 1978. Työpaikkademokratiasuositussopimuksen mukaisesti käynnistyi henkilökunta-

neuvosto- ja yhteistyökomiteatoiminta, joissa yhdistyksen jäsenet ovat olleet edustettuina.

Marraskuussa 1980 valittiin ensimmäiset henkilökuntaneuvoston jäsenet. Yhdistystä edustivat Irma Suonpää, Aili Imppu, Sauli Heikkinen, Taisto Pätsi ja Maija Huovilainen. Yhdistyksen puheenjohtajan aktiivisen toiminnan ansiosta kaupungin henkilöstöpoliittinen ohjelma vahvistettiin 1983. Aivan toivotunlaista muutosta ohjelma ei yhdistyksen mielestä tuonut kaupungin harjoittamaan henkilöstöpoliittikkaan.

SOPIMUSTOIMINNAN KESKITTÄMINEN

Virkaehtolainsäädäntö saatiin kunta-alalle 1970. Oleellista oli, että tällöin siirryttiin kuntien joskus mielivaltaisistakin sopimuskäytännöistä valtakunnallisesti solmittujen virka- ja työehtosopimusten piiriin. Näin paikallinen neuvottelutoiminta sai Raumalla niin kuin muuallakin määrätyn muodon ja linjan.

Vielä 1970-luvun alussa sopimus oli muutaman konekirjoitusarkin mittainen. Sittemmin sopimukset ovat laajentuneet ja monipuolistuneet valtavasti. Vaikeudeksi asti on tullut se, että sopimukset alkavat tuomarien sanakäänteiden jälkeen olla niin vaikeaselkoista tekstiä, että sovellutusten ymmärtäminen selvällä maalaisjärjellä alkaa olla vaikeata. Onkin tärkeää, että yhdistysten toiminnassa on mukana konkareita, jotka ovat perillä eri aikojen käänteistä.

Raumanmeren koulu edustaa modernia koulurakentamista ja on miellyttävä työpaikka yhdistyksemme jäsenille.

Raumalla kaupunginjohtaja ja kaupungin lakimies olivat yleisimmin neuvottelijoina ennen vuotta 1970. Sopimuksen voimaan tultua henkilöstön asioista on päätetty KH:n henkilöstöjaostossa.

Tällä hetkellä henkilöstötoimen virkamiehet ja kaupunginjohtajat käyvät viralliset neuvottelut, mutta päätösvallan laajentaminen viime vuosina on lisännyt vahvasti myös neuvotteluja hallintokuntien kanssa.

PÄÄLUOTTAMUSMIES PÄÄTOIMISEKSI

Päáluottamusmiehen tehtävät hoiti Raumalla vuoteen 1960 asti puheenjohtaja. Ensimmäinen päáluottamusmies valittiin 1961, tosin silloin valittu Martti Knuutila toimi myös puheenjohtajana. Joka tapauksessa päáluottamusmies ensi kertaa valittiin erillisellä nimikkeellä. Kolme tuntia perjantaisin oli alku ajankäytölle. Kun tehtävät lisääntyivät ja jäsenmäärä kasvoi, saatiin päáluottamusmiehelle aikaa tehtäviinsä kolme päivää viikossa. Pitkään päáluottamusmies on saanut tehdä työtään päätoimisesti, mikä on Raumalla ollut merkittävä asia.

Työpaikkaluottamusmiehet toimivat tietysti omalta osaltaan päáluottamusmiehen tukena. Ne hoitavat tehtäviään työn ohella tarpeen mukaan. Työpaikkaluottamusmiesten määrä on vaihdellut paljon. Jäsenmäärän kasvu on tuonut mukaan myös

Kaupungin kiinteistö Isokatu 1:ssä oli ensimmäinen yhdistyksen toimitila.

entistä suuremman luottamusmiestarpeen, jotta kaikkien asiat tulisivat hoidetuksi. Rauman yhdistyksessä olevat yli puolitoistatuhatta jäsentä tarvitsevat viitisenkymmentä työpaikkaluottamusmiestä.

Rauman kunta-alan ammattiyhdistys KTV 130:n jäsenenä on myös seurakunnan palveluksessa olevia. Edunvalvonta on näiden jäsenten osalta ollut vähän värikkäämpää. Liiton edustajien kanssa käytyjen neuvottelujen kautta asiat saatiin parempaan malliin Raumalla. Liiton edustajaa on tarvittu joskus myös neuvotteluissa Kokkilan vanhustenhuollossa työskentelevien yhdistyksen jäsenten asioiden hoidossa. Kuntainliiton puolella ammattikoulun asioissa on ollut mukana yhdistyksen päáluottamusmies neuvottelijana, mutta kansanterveyden puolella on aina ollut oma luottamusmies.

OMAT TOIMITILAT

Sopimusjärjestelmän kehittyessä ja ajankäytön lisääntyessä yhdistys on tarvinnut myös toimitilat. Kaupungintalon alakerta tarjosi aluksi perjantaisin toimipaikan. Sitten siirryttiin Laivurintielle, jossa päáluottamusmies otti vastaan sosiaalitiloissa kahvihuoneessa.

Marelan kiinteistöstä löytyi seuraava paikka, joka mahdollisti myös kokousten järjestämisen. Nykyisin tuo tila on kokonaan museon käytössä. Yhdistys muuttiinkin 1981 Isokatu 1:een, minne kaikki järjestöt saivat toimitilan.

Nykyiseen tilaan siirtymisen mahdollisti kuntaliitos 1993. Isokadun kiinteistön myynnin jälkeen yhdistys sai tilat maalaiskunnan virastotalolta, eli Lokki-talosta Seminaarinkadulta. Se, miten pian ilmeisesti myynnissä oleva talo saadaan kaupaksi, ratkaisee seuraavan muuton ajankohdan.

Eräänlaisena keskeisenä toimipaikkana on ollut 1948 käyttöön saatu Kaskisten torppa. Se oli kaikkien KTV:n yhdistysten kesäpaikka. Erilaiset vapaa-ajan tapahtumat kuuluivat ohjelmaan ja jäsenten kesäjuhliin osallistuihin paljon yhdistyksen jäseniä. Vähitellen kuitenkin omien veneiden ja kesämökkien määrä lisääntyi niin paljon, että Kaskisten käyttö alkoi vähetä. Yhdistys päättikin luopua paikasta kaksi vuotta sitten. Kaikenlainen ilkivalta ja vahingonteko oli tehnyt tehtävänsä, koska käyttäjiä oli vähän. Kun joskus aikaisemmin saarella oli oma talonmiehensä kesäisin, niin moniin vuosiin tämä ei ole enää ollut perusteltavissa vähäisen käytön vuoksi. Siksi torpasta haluttiin luopua.

Vapaa-ajan toimikunnalla on siitä huolimatta riittänyt töitä. Yleensäkin alajaostojen toiminta on ollut vilkasta. Ensimmäinen merkintä alatoimikuntien työstä löytyy historian sivuilta jo 1940-luvulta. Toimikuntien nimi muuttui pikku hiljaa jaostoksi, ja tälläkin hetkellä yhdistyksellä toimii mm. aktiivinen opintojaosto ja vapaa-aikajaosto.

Yhdistyksen nykyiset toimitilat sijaitsevat entisessä maalaiskunnan virastotalossa Seminaarinkadulla.

VAHVA PANOS RAP:SSÄ JA RAUMAN KTV:N YHTEISJÄRJESTÖSSÄ

Kiinteästi yhdistyksen toimintaan on liittynyt myös Rauman Ammatillinen paikallisjärjestö, jonka jäsenenä on oltu vuodesta 1948. RAP on SAK:n yhdistysten paikallinen keskusjärjestö. Useat yhdistyksen jäsenet ovatkin toimineet aktiivisesti RAP:n erilaisissa luottamustehtävissä. Esimerkiksi Esko Ritasalo on ollut pitkäaikainen RAP:n puheenjohtaja, Erkki Salminen puolestaan sihteerinä. Merkittävä päätös RAP:ssä oli ensimmäisen naispuheenjohtajan valinta 1985. Yhdistyksemme pääluottamusmies Irma Suonpää sai tämän kunnian.

Yhdistys teki aloitteen Rauman KTV:n yhteisjärjestön perustamiseksi vuonna 1971. Aloitteen tekijänä on tietysti oltu aktiivisesti mukana myös yhteisjärjestön toiminnassa. Järjestön puheenjohtajina ovat yhdistyksen jäsenistä toimineet mm. Hugo Porkka, Taisto Pätsi, Leila Leppänen, Raimo Friberg ja Irma Suonpää.

KOULUTUS TÄRKEÄTÄ

Jokaiselle ihmiselle on tärkeää niin työssä kuin muussakin elämässä usko omaiin kykyihin. Kunta-alan ammattiyhdistyksessä usko omaiin kykyihin on vahvasti kasvanut koulutuksen kautta. Liitto tarjoaa erittäin monipuolista koulutusta ja sitä on myös

käytetty ahkerasti. Kuukauden ja kolmen kuukauden kursseilla saa hyvinkin asiantuntijan tiedot. Seitsemän kuukauden kurssin anti on niin hyvä, että sen voi sanoa antavan jo melko laajat valmiudet yhteiskunnan asioiden hoitoon. Rauman yhdistyksellä on oma opintotukirahastonsa. Se perustettiin v. 1975 toimikunnan 30-vuotisjuhlakokouksessa. Rahastosta myönnetään vuosittain opintoavustusta hakemuksen perusteella yhdistyksen jäsenille.

MAALAIKUNNALLA OMA YHDISTYKSENSÄ 25 VUOTTA

Rauman ja Rauman maalaiskunnan toteuttama kuntaliitos toi mukanaan paljon muutoksia. Yksi luonnollinen muutos oli Rauman maalaiskunnan työntekijät ja viranhaltijat KTV ry:n sulautuminen kaupungin yhdistykseen. Toimintaa maalaiskunnan yhdistyksellä ehti olla neljännesvuosisata.

Maalaiskuntalaisten toiminnan alku tapahtui merkittävänä aikana, jos ajatellaan ammattiyhdistysliikkeen historiaa. 1960-luvun lopulla tapahtui nimittäin ay-liikkeen vahva eheytyminen hajaannuksen vuosien jälkeen. Voidaan puhua jopa uudesta tulemisesta. 14. maaliskuuta 1968 perustettu yhdistys oli vasta muutaman vuoden ikäinen, kun Suomessa säädettiin merkittävä kunnallisen työmarkkina-alan sopimustoimintaa säätelevä laki. Perustavassa kokouksessa nykyisen Uotilan alasteen tiloissa oli 31 Rauman mlk:n palveluksessa ollutta henkilöä. Mukana kokouksessa olivat myös KTV:n aluetoimitsija Niilo Alho Turusta ja Rauman yhdistyksen puheenjohtaja Niilo Lehtonen antamassa henkistä tukea ja neuvoja yhdistystä perustaville maalaiskuntalaisille. Puhetta perustavassa kokouksessa johti Niilo Alho ja sihteerinä toimi kokouksen avannut Uno Saarinen.

Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi yhdistykselle valittiin Heikki Koivusaari. Muut toimikunnan jäsenet olivat Uno Saarinen, Maija-Liisa Koivisto, Antti Uusitalo, Anja Laine, Veikko Multanen ja Iiris Lindholm.

7200 asukkaan maalaiskunnasta jäseniä uuteen yhdistykseen saatiin 31. Vaikka alku olikin suhteellisen vaatimaton, niin pikku hiljaa jäsenmäärä alkoi kasvaa toiminnan kehittyessä. Tasaisesti noussut jäsenmäärä ylitti sadan rajan 1974. Kahdeksan vuotta myöhemmin jäsenmäärä oli jo 201 ja huippuunsa eli 303:een jäsenmäärä nousi 1989. 1993 yhdistyksessä oli edelleen noin kolmesataa jäsentä.

Yhdistyksen puheenjohtajana Heikki Koivusaari toimi ensin kaksi ensimmäistä toimintavuotta ja sitten uudelleen vuodesta 1971 vuoteen 1986. Vuoden 1970 puheenjohtaja oli Heikki Laine. Anja Salminen oli puheenjohtajana 1987-1989 ja Ritva Korsi vuodesta 1990 eteenpäin.

Jäsenistön edunvalvontaa ajatellen merkittävää oli ensimmäisten luottamusmiesten valinnat. Valinnat tehtiin 15.5. 1968 yleisessä kokouksessa. Edunvalvontatyön lisäksi yhdistys on pyrkinyt hoitamaan myös kansainvälisiä suhteitaan. Maalaiskuntalaiset tukivat vahvasti kummitoiminnan puitteissa Nicaraguan Matagalban kaupungin lastenkotia.

Neljännesvuosisadan aikana Rauman mlk:n työntekijät ja viranhaltijat KTV ry:stä kehittyi aktiivisten jäsenten yhteisö, joka pystyi hyvin huolehtimaan oman jäsenistönsä eduista kaikilla ammattialoilla.

PÄÄLUOTTAMUSMIES
IRMA SUONPÄÄ

KEHITYS OLLUT HUIMAA LUOTTAMUSTEHTÄVIENI AIKANA

Yhdistys oli pieni, kun tulin 1970-luvun alussa toimikuntaan. Jokaisen jäsenen tiedot oli helppo käydä kokouksissa läpi, sillä kaikki jäsenet tunnettiin tuolloin. Asioita pohdittiin isoissa kokouksissa, joissa kävi paljon väkeä. Liitolle teimme vuosittain esityksiä sopimusmuutoksista, ja parannuksia saatiinkin sekä sopimuksiin että työoloihin.

Vuonna 1975 minut valittiin sosiaalitoimen työpaikkaluottamusmieheksi. Saman vuosikymmenen lopun olin sosiaalitoimen työsuojeluvalltuutettuna ja myös varapääluottamusmiehenä. Muistan hyvin yhteistyömme ja kanssakäymisemme vaasalaisten, salolaisten ja hämeenlinnaisten kanssa, ja totta kai vuorovuosina vierailtiin myös Porin yhteistyöjärjestön kanssa toistemme luona.

Omalta osaltani aloitin ay-koulutukseni 1976 luottamustiedon peruskurssilla ja hankin koulutusta niin monipuolisesti kuin se oli mahdollista. Lehtosen Niilon puheenjohtajakaudella aloitin oman ay-urani, ja Kujansuun Matti oli noihin aikoihin sihteerinä. Muutkin toimihenkilöt noina vuosina olivat hyvänä esimerkkinä. Motiivina heillä oli jäsenten etujen tinkimätön puolustaminen ja sen olen yrittänyt alusta lähtien iskostaa myös omiin ajatuksiini. Yhdistyksen toimintaperiaatteet eivät tässä suhteessa ole yhtään muuttuneet, vaikka aika onkin nyt aivan toinen kuin 70-luvulla. Elävien esimerkkien lisäksi jäsenistö on voinut kouluttautua paitsi Karjaalla, myös mm.

Kiljavan ja Pohjolan opistolla. Erilaisia retkiä on tietysti tehty ympäri Suomen. Kokouspaikkoja muistan oman yhdistyksemme toiminnassa monia. On oltu palolaitoksella, Laivurintien sosiaalituloissa, kouluissa, kaupungintalolla, vanhainkodeissa jne.

Paljon yhteistyökumppaneita

Vuosien varrella yhteistyökumppaneita on ollut paljon. Toimitsijoista muistan ensimmäisenä Turun aluetoimiston Niilo Alhon yhdistystyötä aloittaessani. Heikki Pihl oli myöhemmin perustetun Porin toimiston toimitsija. Tässäkin kirjasessa muistojaan tilittävä Lehtosen Jarmo oli noihin aikoihin vasta kasvava poika, kun kävi ensimmäisiä kertoja meillä sopimusasioissa.

Koukeroita on riittänyt vuosien varrella, samoin tuttuja nimiä. Vaikka pääosin on aina selvitty neuvottelemalla, niin joskus on kyllä otettu vähän kovempaakin yhteen, mutta se kai kuuluu asian luonteeseen. Esimerkiksi siivoojien suojapuvut olivat asia, jota silloinen sosiaalijohtaja Korpiluoma ei tahtonut ymmärtää. Sanoi itse tarvitsevansa seitsemän pukua vuodessa, muttei työnantaja niitäkään osta.

No, monenlaisia haukkuja olemme luottamusmiehinä ehtineet saada, mutta etujen valvontaahan luottamusmiestoiminta on, ja silloin on vaadittava ja etsittävä se kultainen keskitie, joka kaikkia tyydyttää.

Erityisellä lämmöllä muistelen Lehtosen Niiloa, jonka poismenoa itkimme kauan. Hän ja Työläjärven Markku taisivat olla niitä viimeisiä, jotka kävivät toivottomassa kädestä pitäen hyvää joulua esimerkiksi lastenkodin lapsille ja vanhainkodin vanhuksille, tietysti henkilökunnalle siinä samalla. Ei tämmöistä taida enää tänä päivänä tapahtua, ihmisten inhimillisyyks kun on vähän toisenlaista.

Oikeutta puolustettava

Ammattiyhdistystoiminnassa ajetaan oman jäsenistön etuja. Kaikessa pitää oikeuden voittaa. Joskus tuota oikeutta on joutunut puolustamaan oikein tosissaan, kun kateuskin kuuluu suomalaisten ihmisten perisynteihin. On selvä, että jokaisella on oma suu lähinnä ja omia etuja pyritään ajamaan mahdollisimman ponnekkaasti. Yhdistystoimintaan eivät tällaiset kuitenkaan kuulu, sillä solidaarisuus on tasapuolisuutta.

Hauskojakin juttuja muistuu mieleen. Joskus ajelimme Fribergin Raimon kanssa työsuojelupäiville, kun hän ehdotti minulle rattiin siirtymistä välillä. Minä sanoin, että vain, jos sinä virkkaat minun käsityötäni. Niin siinä kävi, että Raimo ajoi ja minä virkkasin tuukkeja joululahjoiksi.

Kaskisten torpalla käytiin ennen ahkerasti. Otanrannasta lähti aina jonkun paatti ajamaan päin Kaskista, ei läheskään kaikilla tuolloin omaa venettä ollut.

Kaikkien näiden muistojen keskellä mieli on myös tässä päivässä. Kuntien vaikeudet verokertymien pienetessä ja valtionapujen supistuessa huimaa vauhtia. Toivottavasti tämä uusi kulttuuri ei aiheuta enempää alasajoa kunnan palvelutasoon, sillä paitsi jäsenistömme asialla, yhdistyksemme on myös tärkeä osa kaikkien kaupunkilaisten palvelussa.

HALLITUS

PUHEENJOHTAJA
Malmstén Markku

SIHTEERIT
Koistinen Eila
Pitkäranta Anita

HALLITUS
Ahokas Esko
Heikkilä Terttu
Johansson Seija
Karhu Kaija
Niiranen Heli
Pipatti Pirkko
Ranta Maire
Salonen Kai
Santaharju Marja-Liisa
Suonpää Irma
Viertola Jouko

VARAPUHEENJOHTAJA
Korsi Ritva

TALOUDENHOITAJA
Lahti Anne

VARAJÄSENET
Alenius Veikko
Erkamaa Aarno
Kalli Marja-Leena
Karlsson Leena
Lehto Raija
Pikkujämsä Marjatta
Pohjonen Päivi
Raula Pirjo-Liisa
Salminen Lea
Vuorinen Ulpu

PUHEENJOHTAJAT

Johan Kuusilehto	1945-1946
Hugo Porkka	1947-1951
Lauri Lohivaara	1952
Hugo Porkka	1953
Lauri Lohivaara	1954-1960
Martti Knuutila	1961
Hugo Porkka	1962
Keijo Korpiluoma	1963
Aarne Posti	1964
Erkki Ruottinen	1965
Martti Knuutila	1966
Aarne Posti	1967
Martti Knuutila	1968-1969
Niilo Lehtonen	1970-1976
Lasse Karhu	1977
Niilo Lehtonen	1978-1979
Pertti Vainio	1980-1986
Pentti Laiho	1987-1988
Lea Salminen	1989-1990
Raija Uskali	1991-1994
Markku Malmsten	1995

SIHTEERIT

Kalervo Kulin	1945
Ines Autero	1946
Lauri Lohivaara	1947
Esko Ritasalo	1948-1950
Eero Valavuo	1951
Esko Ritasalo	1952-1962
Martti Knuutila	1963-1965
Niilo Lehtonen	1966-1969
Erkki Ruottinen	1970-1972
Matti Kujansuu	1973-1980
Eila Koistinen	1981-
Anita Pitkäranta	1992-

TALOUDENHOITAJAT

Kalervo Kulin	1945
Ines Autero	1946
Eero Valavuo	1947-1951
Aarne Pirkkalainen	1952-1953
Eemil Mannonen	1954-1955
Martti Knuutila	1956-1960
Niilo Lehtonen	1961-1964
Raimo Friberg	1965-1970
Kaija Karhu	1971-1979
Leena Väinölä	1980-1984
Vuokko Reijonen	1985-1991
Anne Lahti	1992-

PÄÄLUOTTAMUSMIEHET

Martti Knuutila	1961
Niilo Lehtonen	1972-1973
Pentti Packalen	1974-1977
Taisto Pätsi	1978-1981
Irma Suonpää	1982-

KUNNIAJÄSENET

Esko Ritasalo
Matti Kujansuu
Kaija Karhu
Heikki Koivusaari
Esko Ahokas